TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN CƯ KUIN** **TỈNH ĐẮK LẮK**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 04/2021/QĐST-DS	*Cư Kuin, ngày 31 tháng 5 năm 2021*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SƯ
V/v tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN CƯ KUIN, TỈNH ĐẮK LẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- *Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:* Ông Lê Quốc Định.

- ***Thư ký phiên họp:*** Bà Phan Thị Thanh Loan – Thư ký Tòa án nhân dân huyện Cư Kuin.

- ***Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Cư Kuin tham gia phiên họp:*** Bà Nguyễn Thị Minh - Kiểm sát viên.

Ngày 31 tháng 5 năm 2021, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Cư Kuin mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 04/2021/TLST-VDS ngày 07 tháng 4 năm 2021 về việc *"Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"*, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 04/2021/QĐST-VDS ngày 17 tháng 5 năm 2021, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Anh Nguyễn Văn V, sinh năm 1991. Địa chỉ: Thôn N, xã D, huyện K, tỉnh Đắk Lắk. (Có mặt).

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

+ Bà Trần Thị A, sinh năm 1965. Địa chỉ: Thôn N, xã D, huyện K, tỉnh Đắk Lắk.

(Vắng mặt).

+ Chị Nguyễn Thị Hồng Đ, sinh năm 1994. Địa chỉ: Thôn N, xã D, huyện K, tỉnh Đắk Lắk.

(Yêu cầu giải quyết vắng mặt).

+ Nguyễn Thị Mỹ H, sinh năm 1997. Địa chỉ: Thôn N, xã D, huyện K, tỉnh Đắk Lắk.

(Yêu cầu giải quyết vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 23/5/2021 và các lời khai trong quá trình giải quyết cũng như tại phiên họp, người yêu cầu giải quyết việc dân sự là anh Nguyễn Văn V trình bày:

Mẹ anh Nguyễn Văn V là bà Trần Thị A bị mắc bệnh tâm thần phân liệt từ năm 1997, gia đình đã đưa bà A đi điều trị ở nhiều cơ sở y tế nhưng bệnh tình của bà A vẫn không thuyên giảm. Bố anh V là ông Nguyễn Văn H đã chết vào năm 2016, hiện nay bà A đang được anh V nuôi dưỡng và chăm sóc. Bà A mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của mình, mọi sinh hoạt cá nhân hàng ngày bà A đều không tự thực hiện được mà phải có sự giúp đở của người thân trong nhà. Vì vậy, anh V yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Trần Thị A bị mất năng lực hành vi dân sự và cử anh V làm người giám hộ đương nhiên của bà Trần Thị A.

Tại bản tự khai, đơn xin vắng mặt ngày 13/4/2021 và ngày 15/4/2021, Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là chị Nguyễn Thị Hồng Đ và chị Nguyễn Thị Mỹ H trình bày:

Mẹ của Chị Đ và chị H là bà Trần Thị A bị mắc bệnh tâm thần phân liệt từ năm 1997, gia đình đã đưa bà A đi điều trị ở nhiều nơi nhưng bệnh tình của bà A vẫn không thuyên giảm. Hiện nay, bà A mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của mình, mọi sinh hoạt cá nhân hàng ngày đều phải có sự giúp đở của người thân. Nay anh trai cả Nguyễn Văn V yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Trần Thị A bị mất năng lực hành vi dân sự và cử anh V làm người giám hộ đương nhiên của bà Trần Thị A thì chị Đ và chị H đồng ý. Vì bận đi làm, không tham gia tố tụng tại Tòa án được nên các chị Đ và chị H yêu cầu Tòa án giải quyết việc dân sự vắng mặt mình.

Sau khi thụ lý việc dân sự, theo yêu cầu của anh Nguyễn Văn V, Tòa án nhân dân huyện Cư Kuin đã ra Quyết định trưng cầu giám định số 06/2021/QĐ-TA, ngày 22/4/2021, trưng cầu Trung tâm giám định pháp y tâm thần khu vực Tây nguyên thực hiện giám định tình trạng sức khoe tâm thần, khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của bà Trần Thị A. Tại kết luận giám định pháp y tâm thần số 91/KLGĐ ngày 11/5/2021 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây nguyên kết luận: Về y học bà Trần Thị A bị bệnh tâm thần phân liệt thể đơn thuần (F20.6 - ICD 10); Về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điểu khiển hành vi.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Cư Kuin tham gia phiên họp phát biểu ý kiến về việc tuân thủ pháp luật tố tụng dân sự của Thẩm phán, Thư ký, người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đã thực hiện đúng quyền và nghĩa vụ của mình theo quy định tại Điều 70, 73 Bộ luật Tố tụng dân sự. Đồng thời, đề nghị Tòa án nhân dân huyện Cư Kuin áp dụng khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015; Điều 376, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự chấp nhận yêu cầu của anh Nguyễn Văn V, tuyên bố bà Trần Thị A mất năng lực hành vi dân sự, công nhận anh Nguyễn Văn V là người giám hộ đương nhiên của bà Trần Thị A theo quy định pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Cư Kuin nhận định:

[1] Anh Nguyễn Văn V yêu cầu Tòa án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với bà Trần Thị A, đây là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án. Do bà Trần Thị A có nơi cư trú tại Thôn N, xã D, huyện K, tỉnh Đắk Lắk nên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Cư Kuin. Vì vậy, Tòa án nhân dân huyện Cư Kuin căn cứ vào khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 và Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015 để thụ lý và giải quyết là phù hợp với quy định của pháp luật.

[2] Bà Trần Thị A bị mắc bệnh tâm thần phân liệt từ năm 1997, không nhận thức và điều khiển được hành vi của mình, mọi sinh hoạt cá nhân hàng ngày đều phải có người thân trợ giúp, đã được gia đình và người thân đưa anh đi chữa trị nhưng bệnh tật vẫn không thuyên giảm. Tại kết luận giám định pháp y tâm thần số 91/KLGĐ ngày 11/5/2021 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây nguyên kết luận: Về y học bà Trần Thị A bị bệnh tâm thần phân liệt thể đơn thuần (F20.6 - ICD 10); Về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi. Do đó, căn cứ vào khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015, Tòa án chấp nhận yêu cầu của anh Nguyễn Văn V về việc tuyên bố bà Trần Thị A mất năng lực hành vi dân sự.

[3] Xét yêu cầu của anh Nguyễn Văn V cũng như ý kiến của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đề nghị Tòa án cử anh V là người giám hộ cho bà Trần Thị A. Thấy rằng, chồng của bà Trần Thị A là ông Nguyễn Văn H đã chết vào năm 2016, bà A đang sống chung và được con trai cả là anh Nguyễn Văn V chăm sóc và nuôi dưỡng, anh V là người có năng lực hành vi dân sự đầy đủ, có tư cách đạo đức tốt, chưa từng vi phạm pháp luật đáp ứng các điều kiện quy định tại Điều 49 nên căn cứ vào khoản 4 Điều 53 Bộ luật dân sự năm 2015 chấp nhận cử anh Nguyễn Văn V là người giám hộ đương nhiên của bà Trần Thị A. Đồng thời, xác định mọi giao dịch dân sự của bà Trần Thị A đều do anh Nguyễn Văn V xác lập, thực hiện theo quy định tại khoản 2 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015; thực hiện quyền và nghĩa vụ theo quy định tại các Điều 57, 58, 59 Bộ luật dân sự năm 2015.

[4] Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Cư Kuin tham gia phiên họp là phù hợp với quy định của pháp luật nên có cơ sở chấp nhận.

[5] Về chí phí giám định: Anh Nguyễn Văn V phải chịu chí giám định đã nộp tại Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên.

[6] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Anh Nguyễn Văn V phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định tại khoản 1 Điều 37 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án với mức là 300.000đ *(ba trăm nghìn đồng)*.

Vì các lẽ trên:

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; các Điều 149, 361, 376, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Áp dụng: Điều 22, 49, 53, 57, 58, 59 Bộ luật dân sự; khoản 1 Điều 37 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của anh Nguyễn Văn V. Tuyên bố bà Trần Thị A mất năng lực hành vi dân sự.

2. Người giám hộ đương nhiên của bà Trần Thị A là anh Nguyễn Văn V.

3. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ:

- Quyền của người giám hộ:

Sử dụng tài sản của người được giám hộ để chăm sóc, chi dùng cho những nhu cầu thiết yếu của người được giám hộ;

Được thanh toán các chi phí hợp lý cho việc quản lý tài sản của người được giám hộ;

Đại diện cho người được giám hộ trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

Người giám hộ của người mất năng lực hành vi dân sự có trách nhiệm quản lý tài sản của người được giám hộ như tài sản của chính mình; được thực hiện giao dịch dân sự liên quan đến tài sản của người được giám hộ vì lợi ích của người được giám hộ.

Việc bán, trao đổi, cho thuê, cho mượn, cho vay, cầm cố, thế chấp, đặt cọc và giao dịch dân sự khác đối với tài sản có giá trị lớn của người được giám hộ phải được sự đồng ý của người giám sát việc giám hộ.

Người giám hộ không được đem tài sản của người được giám hộ tặng cho người khác. Các giao dịch dân sự giữa người giám hộ với người được giám hộ có liên quan đến tài sản của người được giám hộ đều vô hiệu, trừ trường hợp giao dịch được thực hiện vì lợi ích của người được giám hộ và có sự đồng ý của người giám sát việc giám hộ.

- Nghĩa vụ của người giám hộ:

Chăm sóc, bảo đảm việc điều trị bệnh cho người được giám hộ;

Đại diện cho người được giám hộ trong các giao dịch dân sự;

Quản lý tài sản của người được giám hộ;

Bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

4. Về chí phí giám định: Anh Nguyễn Văn V phải chịu chí giám định đã nộp tại Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên.

5. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Anh Nguyễn Văn V phải chịu 300.000đ (ba trăm nghìn đồng) lệ phí giải quyết việc dân sự, nhưng được khấu trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí sơ thẩm đã nộp là 300.000đ (ba trăm nghìn đồng) theo biên lai thu tiền số: 60AA/2021/0001751 ngày 01/4/2021 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện K, tỉnh Đắk Lắk.

Người yêu cầu có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- VKSND huyện Cư Kuin;
- Chi Cục THADS huyện Cư Kuin;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- UBND xã Dray Bhăng;
- Lưu: VT, hồ sơ.

TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN-CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Lê Quốc Định